

# استبصار

نومرو ۲۳

بخشیه

۱۹ شباط ۱۳۲۴

مدھش برچار پشمہ سیدر .

مئات وجدیتک کوندن کونه ندرتدن شکایت اولونیور . جدیت روح نہ در ؟  
بر شخصیت کہ تدقیق احوال ایدرکن ، ای اولہرق قبول وبتون مسلك حیاتندہ  
انخاذا ایلدیکی بسیط بعض اساسات اخلاقیہنی تمقیب ایدر . مسلك شکیون ، سائق  
ومدیر اولان اساسلرہ اعتماد قطعی بی سالب اولدیغندن تکمل متانتہ مساعد دکلدر .  
نجم قطبی سوزر ، قطب مغناطیسی قالماز ایسہ پوصلہ استعمالی فائدہ سزدر . اراق  
پوصلہ نک کوسترہ بیلہ چکی اساسی بر نقطہ قالمایش اولور .

الیوم مودہ اولمش برخستہلق عد ایدیلہ بیان مسلك شکیون دخی ، موجود  
اولان شیلر حقندہ کی عدم ممنونیتک رشکلندن باشقہ برشی دکلدر . « مرشی  
برشدر ، وھیج برشی ، بر حرکتہ ، بر جہدہ ، وظیفہ ایلہ آرزوی مجرد آرہ سندہ  
بر مجادلہ یہ لایق دکلدر . « فکری ، انجق ، ہر موجود اولانی قصورلی ونا کافی  
عد ایلہ استحقار اتمہ نک اوکر نلدیکی زمان تظاہر ایدر .

ادبیات ، صنعت ، فلسفہ ، سیاست ، حیات اقتصادیہ والحاصل موجودیت  
اجتماعیہ وفردیہ نک بتون اشکالی یکانہ ومشرتک برعلامت اساسیہ عرض ایدر :  
اودہ حال عالمدن آجی بر ممنونیت سزلکدر . فکر بشرک بتون بونجلیات مختلفہ سندن  
قولافریمزہ بالکز بروعیفی ندای اضطراب واصل اولور کہ لسان عوامدہ شو خطاب  
ایلہ ترجمہ اولونہ بیلیر : « حل حاضر شئوندن چیقلم ، قاجلم ! »

احمد صلاح الدین

### خصوصی اورمانلر

معلوم اولدیفی اوزرہ ممالک عثمانیہدہ موجود اورمانلرک برقسیمیدہ باظاہر  
تصرف اولنان خصوصی اورمانلردر . اورمان نظارتی اشبو خصوصی اورمانلرک  
صاحبلرینہ عایدتی ہیج بروقدہ نظاردقہ آلمقسزین وصاحبنک مراجعات واسترحامانہ  
حوالہ سمع اعتبار ایتیمکسزین مزایدہ یہ قویہرق ملتزملرینہ احالہ ایلہ مداخلہدن  
خالی قالمادقہدر . بونلردن برقسمنک صاحبلری براز ایشہ عقلی ایررطاقدن

ایسه حق تصرفی ادعا ایدرک و درجات محاکمی طولاشه رق، سه لرحه اوغراشه رق اورمان نظارتک مداخله حق اولهمیه جفته دار استحصاا قرار ایتسه بیله صورت خصوصیه ناظر کورلمدکجه شورای دولت مجلس خاص وکلا قرارینه اقتران ایتش اولان اشبو قرارى موقع اجرایه قویه مازدی. ناظر باشا کوریلوبده قرار مذکورى مأمورین عأده سته تبلیغ ایتدیردکن صکره بیله بته اورمانه تصرف قابل دکل ایدی چونکه او اورمانک خریطه سنی یاپدیردقدن و محلی مأمورینه تطبیقات لازمه؛ سیک درلو مشکلاته ایفا ایتدیردکن صکره حق تصرفه بر درجه یه قدر کسب استحقاق ایده یلوردی امادینیله جک که هراورمانک خریطه سنی یاپلملیدر. اوت یاپلملیدر. فقط ! اشته بوفقط بوقی هراورمان صاحبی چوقدن جانندن بزدرین بر معامله تحملمفرسان متولد بر فقط» در !

شو معامله دن بر بنده بحث ایدلم .

اولا خصوصى بر مهندس استصحاب ایدرک اورمانه کیدیلور. بدکزه بولنان طابویه تطبیقا و کویک مختارانی ایله قدماسی طوبالانیر بولنرک ارانه ایتدکری نقاطه کوره خریطه تنظیم ایدیلور (که بو خریطه یی تنظیم ایتک اورمان مفتشک و وظیفه سیدر) . بونی محضا اورمان مفتشنه بر قولایلق اولمق اوزره بیار سکرکه اورمانه کیتدیکی زمان تطبیقادن عبارت قالان وظیفه سنی بر قاج کون ایچنده (استرسه) اکال ایده بیله سون و یکیدن خریطه یاپه جفته دهرک (چونکه خریطه ترسیمندن عاجزدر) اورمانه کیتمکدن امتاع ایتمه سون یاپدیردیکز خریطه یی کندیسنه کوسترسکر و برکون تعیینیه تطبیقاته کیتکی تکلیف ایدرسکر. فقط مأمورک ایشی اولقدر چرق ! درکه کیده جکی کونی سزه تعییندن عاجزدر هفته لرحه آیلرحه سوز آلمغه چالشیرسکر موفق اوله مازسکر کندی کندیکزه (شودام شوایشی بران اول بتیرسه البته کندیسنه برشی اکرام ایدرم) دیرسکر فقط بویه ایشه الیشمامشه کز اکاده جرآت ایده مزسکر صبر و تحمل توکنمکه باشلادیغندن سرنجه معامله ایدرسکر (جانم بکم یا خودا قندم حالمزى کور یورسکر طوروب دیکلندیکمز بوق الیغمز شوراده قاج غروش که مصرفه اداره ایتمز .

برقاج کون صبرایدیکز آی باشی کلسونده ایلق الیم. مصرف ایدرک کیدهیم (دیر. سزده طبیعی (اقدام مصرف زه عاندر. ) دیرسکز وکنندیسنه اکرآمده بولنده جفکری سوبلرسکز. ایش بوراده کلدیمی یابوز یوزه ویاخود بالواسطه اکرایی قرارلشدیرمغه چالشورسکز. والحاصل بوکاده برقرار ویریلور. برحم غغیراوله رق اورمانه کیدیلور. تطبیقات اجرا ایدیلورکن کوبیلر مختارلر چاغیریلور. کشف راپوری تنظیم واوراده حاضر بولندیریلان مجلس اداره اعضاسیله کاتب و سارهدن تشکیل ایدیلان هیئت حضورنده معامله تصدیقه اجرا ایدیلور. خریطه یی الهالورسکز برصورتی قضا ویالویه بر صورتی اورمان اداره سنه وبردیکربنده نظارته کتیررسکز. شواتطبیقات معامله سنک بر سندن زیاده دوام ایتدیکی پک چوقدر. اکر مصرفدن قاجار سه کز ستین سنه بتیره مزسکز.

اورمان نظارتنه کلان خریطه نك همان تصدیق اولنه جفته حکم ایدیه مزینه ناظر باشانك لطف و عنایتی! بوکا منضم اولمی. ارقلمدن اوتیه کی هیئته بوهیتندن انجمنه بورادن محندن استعلام! جواب ایسه الی ایده! جواب کلدی. بودغه دفتر خانه دن قیدصوریلور. جواب کلور ینه محلنه، محندن کلور. انجمنه انجمندن هیئت فنییه بورادن ینه محلنه ارتق محلی مأمورینی بونك نظارنجه یاپلمسی ارزو اولندیغنی اکلار. بر طرفه اتار برچوق استدعا ز مقاماته مراجعات نتیجه سی اوله رق محندن صوریلور. اوده تکرار نظارته کوندر. نظارت برچوق اعتراضات درمیان ایدر. بر نتیجهیه اقرار اتمیه جك صورتده بر مضبطه تنظیم ایدیلور. نظره کیدر بوارالق نظره مراجعت اولنا زسه اوطه نك برکوشه سنده بوقیلدن بریکن کاغذرک اراسنه کیرر. شوراسنی خاطر دن چیقار ماملی که اکر اوراق براوطیه حواله اولنورسه اون سنه صکره مراجعت ایتسه کز ینه اوراده بولورسکز. خدا علم بر آدیم ایلرویه اتهماز. شاید هیئت فنییه جبه خریطه نك برکره دها محلنده تطبیقات اجرا سنه قرار ویریلورسه ارتق بواشدن صرف نظر ایتسکدن بشقه طریق سلامت یوقدر.

نایماً بولنردن بر قسمی ایسه اورمان نظارتنك مداخله سنه قارشو بر صورت

تسویه به مراجعتله بر درجه به قدر حق تصرف لرینی تأمین ایدم بیلد شلدر . فقط قطع ایتدکاری کراستی ده بوزیت صورتیله امرار ایدم بیلورلر . یعنی اورمان صاحبی اورمانك خصوصیتی اثبات و بوباید بر اعلام الله ایدم بیلد قدر اورمانك بهر مترو مکینه اورمان اداره سنجه بر قیمت تقدیر اولنه رق استیفا اولنور . محاکمك ختامنده اورمان صاحبنك حق قزانه جفنده شه یوقدر . چونکه حق قانوناً و شرعاً صریحدر . بونی اورمان نظارتیده بیلور . ذره قدر شه به سی اواسه ده بوزیت صورتیله امرارینه ساعده دکل اورماندن بردال بیلد کسدر مزه . اورمان صاحبی ده بوزیت اچمه نك استردادینی طلب ایدر بونی الله ایتك بهمه حال ناظری صورت خصوصیه ده (۱) کورمه متوقفدر .

ثالثاً بر قسم دها اورمان صاحبلری وارد که قدر تلری تعقیب مصلحته کفایت ایتدیکندن بر صاحب وجدانه مراجعت ایدر بو ذات براز حقوقه اشنا اولدیغندن تصرفی تأمین ایدر سه ده اورمانی ایشتمك سرمایه به توقف ایتدیکندن بونی بر صاحب سرمایه به تکلیف ایدر اگر بو آمده اورمان ایشتمش تجارتدن ایسه غایت اوجوز بر فیثانه آلور آنجق اورمان صاحبی آج بر افاز . بو تاجر ك دخی حق وارد چونکه قطع یانه مباشرت ایدر بر چوق مصرف اختیار ایلر قطع ایشتم اولدینی کراستی بونی نقل و امرار ایتك اوزره ایکن ایشتمز کوچسز برسی مراجعت ایدر . باره ایستر ویرمدیکی تقدیرده بر بشقه سندن ایکی غروش تدارك ایدر فلائجه نك امرار ایتك اوزره بولندینی کراستلر کندی اورمانی داخلدن اولیوب میری به عائد اورمانلردن قطع ایدلشدر دیه بر عرضحال ایدرك ایستراورمان اداره سنه ایسترحلی مأمورین ملکیه سنه ویرر . بو عرضحال تنظیم اوزرینه همان اسکله ده کی مال توقیف ایدیلور و بر هیئتك محلنه کیدوب تحقیقات اجرا ایتسنه لزوم کوستر بیلور . حقیقه او جهته میری اورمانی موجود اولسه بیلد بومعامله بهمه حال یابیلور . بونکله برابر اورمانده ایشلیان یوزلرجه عمله تعطیل ایتدیر بیلور . بو هیئتك کیتیمی هم مصرفه و همده زمانه محتاجدر . دیگر طرفدن اسکله ده کی حاضر بولنان کراستی بونی یوکلک اوزره کی کلش اسکله ده ویا لیمانده بکلیور

اورمان صاحبك موقعی و ضررینی دوشونملي! هيئت كشفیه كيدر ميري اورمانه تجاوز ايدمديكنی اكلاز و راپورنی تنظيم ايله مقام عايدينه تقديم ايدر و اورمان صاحبتهده مالی امرار ايتمی تفهم اوانور. بو قدر زحمت و مشقته و مصرفه دوچار اولان مال صاحبی تضمینات ایچون کیمه مراجعت ایده جك؟ ایتمهده نه قزانه جق. مخبرك حقنده اقامه دعوی ایتمه حریف سرسری نهی آله حق؟ فقط بونی تلافی ایچون بشقه بر طریق آرایه حقدرد. اوده برینه بش کیره جك بونکله تضمین مافات ایده جکدر. اورمانلر حقنده کی سوء استعمالنك شو عرض اولسان شیلردن عبارت اولدیغه ذاهب اولماملیدر. دهانی بك چوقدر. شو تفصیلاتدن اكلاشیله جنی وجهله خصوصی اورمانلر آجق صاحبلرینك اداره سی تأمین ایده بیلور و بیکس اولانلرک ایشی درعهده ایدنلرده آجق کونده لکئی قورناره بیلورینه خزینه دولت متضرر اولور. زیرا بوقدر مصرف اختیارینه مجبور اولان آدم ایشك ایچندن حقیقه سیلمك ایچون بر قاجامانی یول ولور بولماسهده اوکر تیرلر. بالآخره خزینه ملت خصوصی اورمانلردن اله جنی عشری بیله الهماز.

میری اورمانلرینه تجاوز و قوعبولدی دین مخبر صادق! ك عرضحالی اوزرینه قیامتلر قویاریلیر بوقاروده عرض ایتدیكم کی عمله تعطیل ایتدیریلور. شو تجاوز و قوعبولسه بیله سوء استعماله محل بر اقلماق اوزره هیچ اولمازسه دولت عشری الهرق. متنفع اوله جفندن (بویله اولسون فکرنده دكم) بوکا صحیح نظریله باقلیدر و مخبر کاذبلرک جرأتلرینی قیره حق بر تدبیر اتخاذ ایتلیدر.

بیاه علیه كرك خصوصی اورمانلر و كرك میری اورمانلر حقنده یاییله جق برشی وار ایسه اولا ولایات عثمانیه دن بر قاجانی یعنی اك زیاده اورمانی احتوا ایدن ولایادن بر قاجانی نظر اعتباره الهرق مفتدر و ناموسلی (اورمان ایشندن اكلاز) فعال ذواتدن مرکب بر هیئت تشکیل ایدیله رك هربری کندیلرینه ارا نه اولنان ولایانه کیملی دولتیجه قبول اولنان سندانك اصحابی طرفدن ارا نه اولنسی هرکسك اطلاعه و اصل اوله بیله جك صورتده اعلان ایتلی مراجعت ایدنلرک سنداتی علانده

تطبيق ايله خريطه-نى تنظيم و طرفينك موافقيه على حكومتى طرفندن تصديق و حدودلرى تحديده برابردولتجه قبول اولغيان سندائك دخى حكمتى اوله ميه جغنى اسباب موجب سيله بيان ايدرك سند صاحبتى ده اوتيه برويه مراجعت فكرندن صرف نظر اتمسى ايچون ادله قطيعه و قانونيه بيانيله اقناع ايدلملى در .

بوهيا تترك بوصورتله تنظيم ايدجكلى عمومى خريطه لره خصوصى اورمانلر اشارت اولنه جنى كى منازع فيه اورمانلر ده اشارت اولغنى و مراجعت وقوعنده «اشته سنك اورمانك شوراده ايمش و حدود ثابتى شودر بوندن ايلرو سته تجاوزه حقت بوقدر . سنك سندنك معموليه دكدر» جواب قطيعسى نظارت و ياخود منسوب اولدغنى اداره بركون ايچنده اعطا اتملى و صاحب استعدائك ايلرجه سوردنديلرلك پريشانيته ميدان و برما مليدر . اشبو خريطه لره ميرى اورمانلرى دخى ارايه اولنه بق ملتزمك مراجعتى اوزرينه مزايده يه وضعى لازم كلان كراسته و محروقات ايچون يابللمسى لازم كلان بولار و ساره ارايه اولغنى قضا و لوالر ده ورودايدن فن مأمورلرى طرفندن تنظيم ايديلان راپور و مزايده قائملرندن ساحله سكر اون ساعت ديه كوستريلان اورمانلرى بعدما ايكي اوج ساعت ديه رك اوراق مزايده يي مخالف حقيقت اوله رق تنظيم ايدن متجاسر لرى شدتله دوچار مجازات ايتليدر . شو حالك تنظيمه قدر خصوصى اورمانلر حقنده وقوعبولان مراجعاتى در حال قبول ايدوب صاحبلىريك مسئوللرغى اسعافه شتاب ايتليدر .

كرك بوو كرك سارخصوصاتده نظارته وقوعبولان شكايات دخى نظر اعتباره انهرق تحقيقات اجراسنه توسل ايدلملى . شمدىكى كى شكايات اولنان مأمورلرك تصاحب اولغنى و تحقيقات اجرا ايدجكلى ديه رك اوراقلر سته لره نظارتك بر كوشه سنده مسكوت عنه بر اقللمسى ؛ مرتكب اولان مأمورلرى افعالنده جبارتلنديرمك و دوامنه دلاات ايتك ديمكدر . بوكيلر حقنده مثلا بر بحر سفيد و بحر سياهدن اسكندريه يه سوق ايديلان كراسته و محروقاتك اسكندريه محافظلى معرفتيله مقدارى وسفيه ، و قبودانك اسملريله طونيلاتوسى و هانكى اسكله لردن تحمىل

ایدلیدیکی محتوی بردفتر طاب ایدیله جک اولور ایسه اورمان مأمورلرینک سوء حال واستعمالاتی تظاهر ایده جکندن بوقیلدن اوله رق وقوعه بله جق اخبارات اوزرینه در حال تحقیقات اجرا اولنور . ومتجاسری نادیب ایدیلور ایسه سوء استعمالاتک دخی اوکی النش اولور . انحق بوباده اجرای تحقیقاته مأمور ذواتک ارباب عفت واستقامتدن اولسی مشروطدر .

مشروطیتک اعلانندن بو کونه قدر سکر آی مرور ایشیدیکی حالده شو یوقاروده ذکر ایشدی کمز افعال اوزرینه هیچ بر تبدل واجراآت کوریه مدیکی مع التأسف بیاندن کیرو طوره مم . بالکیز ناظرک صورت خصوصیه ده کورولسی مسئله سی مستنادر . شو حاله نظراً عفت واستقامتی بزجه مسلا اولان ناظر لاحق عطفوقلو ماوروقورداتو افندی حضر تلرینک شو مطالعاتی نظر دقتیه آله رق نظارتک امور اصلاحیه سی خصوصنده تنظیم بیوره جقلری لایحه نک بومرکزده اولمسنه یعنی اصحاب مراجعتک تسهیل اموری کافل اوله جق تدابیر اتخاذینه همت بیوره جقلرینه شبه یوقدر عکسی حالده اورمان اداره سندن بکلنیلان استفادیه پیوده انتظار ایتملیدر .

صائم

## تکامل نسوان

( یکرمی ایکنجی نسخه دن مابعد )

بتون مبارزات حیاتیه مزه اشتراک لری کوره رک کندیلرینی آلقشلا یه لم . لکن آلقشلاق دکل . آتیز دزدنه امین اوله لم . چونکه حال حاضر ، نسل حاضرک النده ایسه ، استقبال اونلرک سذیه شفقتنده ، آغوش حمایتده در .

سلامت ملتک ، سعادت مملکتک آتیدکی نکه بانلرینی اونلر بیوته جک اونلر تربیه ایده جک ؛ انسانلره انسالق شرفی ورن ، انسای بشرک کافل سعادت لری اولان فضائل اخلاقیه و اجتماعیه بی اونلر تلقین ایلجه جک . رجالک بو وظیفه مهمه به حصه اشتراکی — نه دینورسه دینسون — پک آزدر .